

hed, at dette Lovforslag den Gang faldt, som det faldt, som Noget, der har lukket Døren for at komme frem ad den Vej. Jeg beklager, at det er slet, men jeg tror ikke, det er muligt i den nærmeste Fremtid at komme ind paa den Vej mere. Jeg betragter desuden nu Sagen som kommen ind paa et andet Stadium; Tiden gaar, og den Nødvendighed, som til visse Tider kunde gjøre sig stærkt gjældende, haaber jeg, skal, saaledes som Forholdet nu har stillet sig, vinde saa stærkt Dag for Dag i Følge de Forhold, der ville fremkomme — tilbøls som Følge af den Lov, der blev vedtagen her igaar, tilbøls paa Grund af den hele Retning, som Besidderne af Bøndergods i Følge Tidsaanden blive nødsagede til at følge. — Jeg anser det derfor for unødvendigt, og ikke ønskeligt at komme ind paa Forsøg af den Art.

Da ikke flere ønskede at udtale sig, fattedes Lovforslaget (se Tillæg C) under Afstemning og

vedtoges med 50 Stemmer mod 4.

Sagen gaar nu til Landstinget.

Man gik derpaa til den følgende Sag paa Dagsordenen, som var:

Første Behandling af „Forslag til Lov om Forandring af Bestemmelserne i danske Lovs 2—23—11 m. m.

(Lovforslaget findes i Tillæg A Sp. 2401 ff.).

Winther: Allerede ved denne Sags Forelæggelse for Thinget har jeg gjort opmærksom paa, at der, siden et Forslag, der berørte den samme Gjenstand, blev forhandlet i forrige Sæssion, har fundet en Debat desangaaende Sted i Pressen. Jeg bemærker dette, fordi jeg har taget et vist Hensyn til de derved fremkomne Anser imod det tidligere Lovforslag, og det foreliggende Lovforslag er derfor heller ikke af samme Beskaffenhed som det forrige; det er i væsentlige Dele forstjelligt deraf, hvad jeg ogsaa oplyste for Thinget ved Forelæggelsen af Sagen. Med Hensyn

til det, der saaledes er fremkommet, og hvortil jeg har taget et vist Hensyn, skal jeg bemærke, at den største Del af den Forhandling, som i saa Henseende har fundet Sted i Pressen, i Virkeligheden gik ud paa at bedømme, hvorvidt den historiske Udvikling af vor Lovgivning med Hensyn til dette Punkt berettiger til en Paastand som den, der søges gjort gjældende gennem dette Lovforslag. Jeg skal ikke nu inlade mig videre derpaa, men den ærede Indenrigsminister og jeg viklede en Del Uttringer derom i forrige Sæssion, da den tilsvarende Sag var under Forhandling, og det viste sig da, at vi begge havde øst vor Kundskab angaaende dette Spørgsmaals Historie af den samme Kilde, saaledes at der egentlig slet ikke fremkom Andet fra den ærede Indenrigsministers Side, end hvad der indeholdes i Lunns Skrift om Tienden, hvilket vistnok er de fleste Medlemmer her i Salen bekendt. Det har desuden ogsaa for mig Mindre at betyde, paa hvad Maade en Lovbestemmelse er bleven hidført gennem de vælede Tider; for mig er det afgjørende Spørgsmaal det, hvorledes Bestemmelsen nu er, men den, der kan fortolke, hvorledes den rettelig skal forstaaes, og hvorledes den kan forandres ved Lovgivningsmagtens Hjælp, er netop Lovgivningsmagten selv; hvorledes lærde Jurister historisk betragte denne Sag, har altsaa i dette Tilfælde aldeles ingen Betydning. Jeg skal derefter bemærke, at der i de fremkomne Oplysninger har været indeholdt Meget, som har bestyrket mig i min Beslutning om, atter at fremkomme med Forslaget, og som har vist mig, at det Standpunkt, hvorpaa dette hvilede, var rigtigt, men der er een Side af Sagen, med Hensyn til hvilken jeg har ladet mig paavirke, og det er netop i Henseende til, hvorvidt man skulde gaa i sine Fordringer til den Lovforandring, man ønsker. Naar man ser, at der i Anledning af en Sag som denne fremkommer saa heftige Angreb, og naar man veed, at en saadan Lov skal påføre et Thing, hvortil mange af dem, som ere mest interesserede i Sagen, have Sæde og Stemme, maa man være noget varsom med sine Fordringer, hvis man vil haabe nogeninde at faae dem gennemførte. Man maa indskrænke sig til det